

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1950/2006

2006 m. gruodžio 13 d.

nustatantis arklinių šeimos gyvūnams gydyti būtinų medžiagų sąrašą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/82/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio veterinarinius vaistus

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

pvz., arklinių šeimos gyvūnų, sveikatą ir gerovę, bet ir aukštą vartotojų apsaugą.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/82/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio veterinarinius vaistus⁽¹⁾, ypač į jos 10 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

(1) Į valstybės narės rinką negalima pateikti jokio veterinarinio vaisto, jeigu tos valstybės narės kompetentingosios institucijos neišdavė leidimo prekiauti pagal Direktyvą 2001/82/EB arba 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 726/2004, nustatantį Bendrijos leidimų dėl žmonėms skirtų ir veterinarinių vaistų išdavimo ir priežiūros tvarką ir įsteigiantis Europos vaistų agentūrą⁽²⁾.

(2) Leidimai maistinių gyvūnų, įskaitant arklinių šeimos gyvūnus, veterinariniams vaistams gali būti išduoti tik tokiomis sąlygomis, jeigu užtikrinama, kad pagaminti maisto produktai nekels grėsmės vartotojams tokių vaistų liekanų prasme, remiantis 1990 m. birželio 26 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2377/90, nustatančiu veterinarinių vaistų likučių gyvūninės kilmės maisto produktuose didžiausių kiekių nustatymo tvarką Bendrijoje⁽³⁾.

(3) Dėl Komisijos komunikate Tarybai ir Europos Parlamentui „Veterinarinių vaistų prieinamumas“⁽⁴⁾ išdėstyty priežasčių palaipsniui mažėja leistų veterinarinių vaistų skaičius, ypač maistiniams gyvūnams.

(4) Todėl reikia priemonių, padėsiančių nuolat plėtoti gydymo būdus, kurie užtikrintų ne tik maistinių gyvūnų,

(5) Dėl Direktyvoje 2001/82/EB numatytos leidžiančios nukrypti nuostatos arklinių šeimos gyvūnams, skirtiems skersti žmonių maistui, galima naudoti jų gydymui būtinas medžiagas (toliau – būtinos medžiagos), nustatant ne mažiau kaip šešių mėnesių išlauką.

(6) Dėl šios leidžiančios nukrypti nuostatos reikia sudaryti būtinų medžiagų sąrašą. Medžiagą į šį sąrašą galima įtraukti tik išimtinėmis aplinkybėmis, jeigu nėra kito patenkinamo leistino alternatyvaus gydymo, esant tam tikrai terapinei indikacijai, ir jeigu negydant dėl tokios būklės gyvūnas be reikalo kentėtų.

(7) Dėl tam tikrų susirgimų ar zootechniniais sumetimais gali prireikti įvairių medžiagų, kad būtų galima pasirūpinti įvairiomis arklinių šeimos gyvūnų problemomis, susijusiomis su amžiumi ir naudojimu.

(8) Kadangi Reglamento (EEB) Nr. 2377/90 I, II arba III prieduose išvardytas medžiagas, kurias neleista naudoti arklinių šeimos gyvūnams skirtuose produktuose, pagal Direktyvą 2001/82/EB tam tikromis aplinkybėmis galima naudoti šioms gyvūnams gydyti, šių medžiagų nereikėtų įtraukti į būtinų medžiagų sąrašą. Be to, į sąrašą nereikėtų įtraukti Reglamento (EEB) Nr. 2377/90 IV priede išvardytų medžiagų. Todėl įtraukus medžiagą į Reglamento (EEB) Nr. 2377/90 I–IV priedus, šiame reglamente ji neturėtų būti naudojama kaip būtina medžiaga.

(9) Reikia užtikrinti tinkamą arklinių šeimos gyvūnų, kurie buvo gydomi būtinomis medžiagomis, kontrolę. Todėl siekiant apsaugoti vartotojų sveikatą turėtų būti taikomas 1993 m. spalio 20 d. Komisijos sprendime 93/623/EEB dėl registruotus arklinių šeimos gyvūnus lydintio identifikavimo dokumento (paso)⁽⁵⁾ ir 1999 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendime 2000/68/EB, iš dalies keičiančiame sprendimą 93/623/EEB ir nustatančiame veislinių ir produkcinių arklinių identifikavimą⁽⁶⁾, numatytas kontrolės mechanizmas.

⁽¹⁾ OL L 311, 2001 11 28, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/28/EB (OL L 136, 2004 4 30, p. 58).

⁽²⁾ OL L 136, 2004 4 30, p. 1.

⁽³⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1451/2006 (OL L 271, 2006 9 30, p. 37).

⁽⁴⁾ COM(2000) 806 galutinis, 2000 12 5.

⁽⁵⁾ OL L 298, 1993 12 3, p. 45.

⁽⁶⁾ OL L 23, 2000 1 28, p. 72.

- (10) Reikia užtikrinti, kad dėl būtinų medžiagų sąrašo bet kokių pataisų Reglamentu (EB) Nr. 726/2004 įsteigta Europos vaistų agentūra pateiktų harmonizuotą mokslinį įvertinimą. Be to, valstybės narės ir profesinės veterinarijos asociacijos, prašiusios iš dalies pakeisti tą sąrašą, turi tinkamai pagrįsti savo prašymą ir pateikti atitinkamus mokslinius duomenis.
- (11) Šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Veterinarinių vaistų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Šio reglamento priede nustatomas arklinių šeimos gyvūnams gydyti būtinų medžiagų (toliau – būtinos medžiagos), taikomų nukrypstant nuo Direktyvos 2001/82/EB 11 straipsnio nuostatų, sąrašas.

2 straipsnis

Būtiną medžiagą galima naudoti priede nurodytais specifinių ligų atvejais, gydymo arba zootechniniais tikslais, jeigu nėra kito leisto naudoti arba Direktyvos 2001/82/EB 11 straipsnyje minimo arklinių šeimos gyvūnams skirto vaisto, kurio poveikis gydant gyvūną būtų toks pat geras ir kuris leistų išvengti bereikalingų gyvūno kančių arba užtikrintų gyvūną gydančių asmenų saugą.

Taikant pirmąją pastraipą, turi būti nagrinėjamos priede nurodytos pakaitinės medžiagos.

3 straipsnis

1. Būtiną medžiagą galima naudoti tik remiantis Direktyvos 2001/82/EB 10 straipsnio 1 dalimi.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 13 d.

2. Informacija apie gydymą būtinomis medžiagomis turi būti registruojama laikantis Komisijos sprendimuose 93/623/EEB ir 2000/68/EB nurodyto arklinių šeimos gyvūnų identifikavimo dokumento IX skyriuje pateiktų pildymo nurodymų.

4 straipsnis

Bet kokia į Reglamento (EEB) Nr. 2377/90 I–IV priedus įtraukta medžiaga arba medžiaga, kurią draudžiama naudoti arklinių šeimos gyvūnams pagal Bendrijos teisės aktus, šiame reglamente neturi būti laikoma būtina medžiaga.

5 straipsnis

1. Europos vaistų agentūra Komisijos prašymu užtikrina, kad Veterinarinių vaistų komitetas moksliškai įvertintų bet kokį priede pateikto sąrašo pataisų projektą.

Gavusi tokį prašymą, Europos vaistų agentūra per 210 dienų Komisijai pateikia nuomonę, ar moksliniu požiūriu pataisa priimtina.

Tam tikrais atvejais konsultuojamasi su Europos maisto saugos tarnyba.

2. Jeigu valstybės narės arba profesinės veterinarijos asociacijos prašo Komisijos iš dalies pakeisti priede pateiktą sąrašą, jos turi tinkamai pagrįsti savo prašymą ir pateikti atitinkamus mokslinius duomenis.

6 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Komisijos vardu

Günter VERHEUGEN

Pirmininko pavaduotojas

PRIEDAS

Arklinių šeimos gyvūnams gydyti būtinų medžiagų sąrašas

Nustatoma 6 mėnesių išlauka visoms toliau pateikiamo sąrašo medžiagoms.

Indikacija	Veikioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
Anestetinės, analgetinės arba taikant anesteziją naudojamos medžiagos		
— Raminamasis poveikis ir premedikacija (bei antagonistinis poveikis)	Acepromazinas	<p>Tikslas. Premedikacija prieš bendrąją nejautrą, švelnus raminamasis poveikis.</p> <p>Pakaitalai. Detomidinas, romfidinas, ksilazinas, diazepamas, midazolamas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Acepromazinas pasižymi stabilia savybe mažinti mirties narkozės metu riziką. Raminamieji alfa-2 agonistai (detomidinas, romfidinas ir ksilazinas) arba benzodiazepinai (diazepamas, midazolamas) nedaro tokio poveikio (limbinei sistemai) ir neturi išskirtinės raminamojo poveikio kokybės.</p>
	Atipamezolis	<p>Tikslas. α-2 adrenoceptorių antagonistas, naudojamas α-2 agonistų poveikiui panaikinti.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Tik pernelyg jautriems individams gydyti ir perdozavus. Skubiosios pagalbos vaistas. Ypač naudotinas kvėpavimo nepakankamumo atvejais.</p>
	Diazepamas	<p>Tikslas. Premedikacijai ir bendrajai nejautrai sukelti. Vidutinio stiprumo (benzodiazepininis) raminamasis poveikis, pasireiškia nedidelis šalutinis poveikis širdžiai ir kraujagyslėms bei kvėpavimui. Traukulius slopinanti medžiaga, esant priepuoliams.</p> <p>Pakaitalai. Acepromazinas, detomidinas, romfidinas, ksilazinas, midazolamas, pirimidonas, fenitoinas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Pagal šiuolaikinius medicinos standartus yra esminis anestezijos pradžios schemų komponentas, plačiai naudojamas arkliams. Su ketaminu naudojamas įvadinei narkozei, sukelia būtiną relaksaciją, nuo kurios lengvai pereinama prie nuolatinio raminimo ir intubacijos. Raminamieji alfa-2 agonistai (detomidinas, romifidinas ir ksilazinas) arba acepromazinas veikia kitaip (neveikia GASR receptorių) ir nepasižymi išskirtiniu raminamuoju poveikiu, nesukeliant širdies ir kvėpavimo nepakankamumo.</p>
	Midazolamas	<p>Tikslas. Premedikacijai ir narkozei sukelti. Vidutinio stiprumo (benzodiazepininis) raminimas, pasireiškia nedidelis šalutinis poveikis širdžiai ir kraujagyslėms bei kvėpavimui. Traukulius slopinanti medžiaga, esant priepuoliams, ypač suaugusiems arkliams, sergantiems stablige.</p> <p>Pakaitalai. Acepromazinas, detomidinas, romfidinas, ksilazinas, diazepamas, pirimidonas, fenitoinas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Panašus į diazepamą, bet tirpsta vandenyje, todėl tinka leisti į veną ir yra būtinas intraveninei infuzijai kartu su anestetikais. Veikia trumpiau negu diazepamas. Kumeliukams tinka labiau negu diazepamas.</p> <p>Traukulius slopinanti medžiaga, esant priepuoliams, ypač suaugusiems arkliams, sergantiems stablige – dėl tirpumo vandenyje labiau tinka gydyti ilgiau kaip kelias dienas negu diazepamas.</p> <p>Su ketaminu naudojamas įvadinei nejautrai, sukelia būtiną relaksaciją, nuo kurios lengvai pereinama prie nuolatinio raminimo ir intubacijos.</p> <p>Raminamieji alfa-2 agonistai (detomidinas, romifidinas ir ksilazinas) arba acepromazinas veikia kitaip (veikia GASR receptorių) ir nepasižymi išskirtiniu raminamuoju poveikiu, nesukeliant širdies ir kvėpavimo nepakankamumo.</p>
	Naloksonas	<p>Tikslas. Opioidas-priešnuodis, skubiosios pagalbos vaistas.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Nėra alternatyvių medžiagų.</p>

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
	Propofolis	<p>Tikslas. Intraveninis anestetikas. Bendrajai nejautrai kumeliukams sukelti.</p> <p>Pakaitalai. Inhaliacinės bendrosios nejautos medžiagos, pvz., sevofluranas ir izofluranas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Greitai iš organizmo išsiskirianti injekcinė bendrosios nejautos medžiaga. Naujausi duomenys rodo, kad labai padidėja širdies ir kraujagyslių stabilumas ir sąmonės atgavimo po inhaliacinės narkozės kokybė.</p>
	Sarmazenilis	<p>Tikslas. Benzodiazepinų antagonistas.</p> <p>Pakaitalai. Flumazenilis.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Visiškas benzodiazepino raminamojo poveikio, kurio reikia po infuzijos bendrosios intraveninės narkozės metu, panaikinimas. Didžiausia klinikinė patirtis naudojant sarmazenilį, palyginus su kitais galimais kandidatais į būtinųjų medžiagų sąrašą.</p>
	Tiletaminas	<p>Tikslas. Į ketaminą panašus disociatyvus anestetikas, plačiai naudojamas anestezijai lauko sąlygomis. Naudojamas kartu su zolazepamu.</p> <p>Pakaitalai. Ketaminas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Būtina naudoti kartu su zolazepamu tais atvejais, kai negalima taikyti inhaliacinės anestezijos, pvz., lauko sąlygomis. Šis derinys būtinas ir tada, kai anestezija derinyje su ketaminu yra per trumpa. Tipiški taikymo atvejai: kastracija, laringotomija, antkaulio valymas, cistų arba gumbų išpjovimas, snukio lūžių atstatymas, gipso dėjimas ir bambos išvaržos atstatymas.</p>
	Zolazepamas	<p>Tikslas. Į ketaminą panašus disociatyvus anestetikas, plačiai naudojamas anestezijai lauko sąlygomis. Naudojamas kartu su tiletaminu.</p> <p>Pakaitalai. Ketaminas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Benzodiazepinų grupės trankviliantas, kurio poveikis ilgesnis negu diazepamo arba midazolamo. Būtina naudoti kartu su tiletaminu tais atvejais, kai negalima taikyti inhaliacinės anestezijos, pvz., lauko sąlygomis. Šis derinys būtinas ir tada, kai anestezija derinyje su ketaminu yra per trumpa. Tipiški taikymo atvejai: kastracija, laringotomija, antkaulio valymas, cistų arba gumbų išpjovimas, snukio lūžių atstatymas, gipso dėjimas ir bambos išvaržos atstatymas.</p>
— Hipotenzija arba kvėpavimo stimuliavimas anestezijos metu	Dobutaminas	<p>Tikslas. Vaistas nuo hipotenzijos anestezijos metu.</p> <p>Pakaitalai. Dopaminas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Teigiamam inotropiniam poveikiui širdžiai sukelti, galbūt naudojamas dažniau negu dopaminas, bet tai priklauso nuo gydytojo pasirinkimo. Narkozės metu arkliais paprastai išsivysto hipotenzija. Nustatyta, kad palaikant normalų kraujo spaudimą sumažėja sunkios rbdomiolizės po operacijos rizika. Dobutaminas yra nepamainomas arkliais inhaliacinės anestezijos metu.</p>
	Dopaminas	<p>Tikslas. Vaistas nuo hipotenzijos anestezijos metu.</p> <p>Pakaitalai. Dobutaminas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Dopaminas skiriamas arkliais, kurių neveikia dobutaminas. Kumeliukams dažniau skiriamas dopaminas nei dobutaminas. Papildomai reikalingas per operaciją pasireiškus atropinui atspariai bradidistritmijai.</p>

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
	Efedrinas	<p>Tikslas. Vaistas nuo hipotenzijos anestezijos metu.</p> <p>Pakaitalai. Dopaminas, dobutaminas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Reikalingas tais atvejais, kai neveikia dopaminas ir dobutaminas. Unikali simpatikomimetinė medžiaga, struktūriškai panaši į adrenaliną. Neįmanoma panaudoti katecholaminų specifiniams organizmo receptoriams veikti, kad būtų galima padėti sergantiems arkliais, neskiriant įvairių katecholaminų, kurių kiekvienas veikia skirtingą receptorių. Todėl efedrinas, kuris atpalaiduoja noradrenaliną nervų galūnėse ir taip padidina širdies susitraukiamumą ir švelnina hipotenziją, yra naudojamas, kai neveikia dobutaminas ir dopaminas. Efedrinas veikia nuo kelių minučių iki kelių valandų, yra efektyvus po vienos intraveninės injekcijos, o dobutaminas ir dopaminas veikia tik kelias sekundes arba minutes, ir juos reikia leisti infuzijos būdu.</p>
	Glikopirolatas	<p>Tikslas. Bradikardijos prevencija. Anticholinerginė medžiaga. Anticholinerginės medžiagos yra pagrindiniai vaistai siekiant išvengti parasimpatinių efektų, pvz., bradikardijos, ir yra paprastai skiriamos akių ir kvėpavimo takų chirurgijos metu.</p> <p>Pakaitalai. Atropinas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Glikopirolatas ribotai veikia CNS ir labiau tinka sąmonę turintiems arkliais (prieš ir po anestezijos) negu atropinas.</p>
	Noradrenalinas (norepinefrinas)	<p>Tikslas. Širdies ir kraujagyslių nepakankamumas. Infuzija, esant kumeliukų širdies ir kraujagyslių nepakankamumui.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Gyvūnų katecholamino receptorių tiksliai atsako į vaistus, veikiančius įvairiose organizmo vietose. Todėl norint užtikrinti tikslų poveikį naudojama daug katecholaminų, kurie daugiau ar mažiau išimtinai veikia įvairius adrenerginių receptorių tipus. Noradrenalinas pirmiausia veikia alfa-1 receptorių ir susiaurina arterioles, tokiu būdu padidėja kraujo spaudimas, ir palaikoma centrinė cirkuliacija. Noradrenalinas dažniausiai yra vienintelis katecholaminas, veiksmingas nuo kumeliukų hipotenzijos.</p>
— Analgezija	Buprenorfinas	<p>Tikslas. Analgezija, taikoma su raminamaisiais vaistais tramdymo tikslais.</p> <p>Pakaitalai. Butorfanolis, fentanilis, morfinas ir petidinas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Dalinis μ-agonistas opioidas analgetikas. Veikiant μ-receptorius sukeliamas geresnė analgezija negu κ-agonistais opioidais, pvz., butorfanoliu. Ilgai veikiantis analgetikas. Dėl dalinio agonistinio veikimo pobūdžio pripratimas yra ribotas ir nedaug slopina kvėpavimą. Ilgo ir trumpo veikimo opioidai pasižymi skirtingomis indikacijomis, todėl reikia rinktis daugiau negu vieną pakaitalą.</p>
	Fentanilis	<p>Tikslas. Analgezija.</p> <p>Pakaitalai. Butorfanolis, buprenorfinas, morfinas ir petidinas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. μ-agonistas opioidas. Veikiant μ-receptorius sukeliamas geresnė analgezija negu κ-agonistais opioidais, pvz., butorfanoliu. Veikia labai trumpai dėl greitos biotransformacijos ir ekskrecijos. Fentanilis yra vienintelis arkliais skiriamas opioidas, tinkantis infuzijomis ir kaip odos pleistras. Labai veiksmingas valdant skausmą.</p>
	Morfinas	<p>Tikslas. Analgezija.</p> <p>Pakaitalai. Butorfanolis, buprenorfinas, petidinas ir fentanilis.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Visiškas μ-agonistas opioidas analgetikas. Veikiant μ-receptorius sukeliamas geriausia analgezija. Taikomas su raminamaisiais vaistais tramdymo tikslais, naudojamas epidurinei anestezijai. Vidutinės trukmės analgetikas. Morfinas yra μ-opioidas agonistas, su geriausiomis tirpumo savybėmis, naudojant epiduriniu būdu. Naudojant tokiu būdu sukelia ilgalaikę analgeziją ir neturi didelio sisteminio poveikio. Šis metodas plačiai taikomas šiuolaikinėje veterinarinėje medicinoje operaciniams ir lėtiniam dideliu skausmu malšinti.</p>

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
	Petidinas	<p>Tikslas. Analgezija.</p> <p>Pakaitalai. Butorfanolis, buprenorfinas, morfinas ir fentanilis.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. μ-agonistas opioidas analgetikas, veikiantis maždaug 10 kartų silpniau negu morfinas. Nustatyta, kad trumpai veikiantis opioidas veiksmingas nuo spazminių arklių dieglių. Vienintelis spazmolitinių savybių turintis opioidas. Arkliams turi didesnę raminamąją poveikį ir mažiau įaudrina nei kiti opioidai.</p>
— Raumenų relaksantai ir susijusios medžiagos	Atrakuris	<p>Tikslas. Anestezijos metu atpalaiduoti raumenis.</p> <p>Pakaitalai. Guaifenezinas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Nedepoliarizuojanti nervų-raumenų sinapsės blokuojanti medžiaga. Šios medžiagos naudojamos pirmiausia akių ir sudėtingų pilvo chirurginių operacijų metu. Poveikiui panaikinti reikia naudoti edrofonį. Atrakurio ir edrofonio naudojimas yra pagrįstas daugeliu klinikinių duomenų.</p>
	Edrofonis	<p>Tikslas. Panaikinti atrakurio sukeltą raumenų atpalaidavimo poveikį.</p> <p>Pakaitalai. Kiti cholinesterazės inhibitoriai.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Cholinesterazės inhibitorius, būtinas neuromuskuliniam blokuojančiam poveikiui panaikinti. Edrofonis turi mažiausią šalutinį poveikį arkliams kaip cholinesterazės inhibitorius.</p>
	Guaifenezinas	<p>Tikslas. Anestezijos metu raumenims atpalaiduoti.</p> <p>Pakaitalai. Atrakuris.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Esminis α-2 agonistų (ketamino pakaitalas gydant arklius, jeigu α-2 medžiagos ir ketaminas yra kontraindikuotini, pvz., arkliai nejautrūs šioms medžiagoms arba anksčiau gydant pasireiškė nepalankios reakcijos. Nepamainomas skiriant kartu su ketaminu ir α-2 agonistais, užtikrinant pakankamai saugią anesteziją lauko sąlygomis, kuriai pakeisti nėra veiksmingo alternatyvaus intraveninio metodo.</p>
— Inhaliaciniai anestetikai	Sevofluranas	<p>Tikslas. Inhaliacinė narkozė arkliams galūnių lūžių ir kitų ortopedinių sužeidimų atvejais ir narkozei su kauke kumeliukams sukelti.</p> <p>Pakaitalai. Izofluranas, halotanas, enfluranas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Sevofluranas yra lakus anestetikas, nedaug biotransformuojamas ir greitai išsiskiriantis iš organizmo. Nors ES yra nustatyta DLK izofluranui, izofluranas nėra tinkamas visais arklių narkozės atvejais dėl atsibudimo ypatumų, kai dėl susijaudinimo arkliui gali lūžti koja. Sevofluranas yra būtinas tam tikrais arklių chirurginio gydymo atvejais, kai yra gyvybiškai svarbus sklandus atsibudimas po narkozės. Nustatyta, kad naudojant sevofluraną, arklių atsibudimas yra sklandesnis ir geriau valdomas. Todėl jis pasirinktas vietoj izoflurano naudoti arklių, kuriems yra galūnių lūžiai ir kiti ortopediniai sužeidimai, narkozei. Be to, sevofluranas yra būtinas kumeliukų narkozei su kauke sukelti, kadangi jis visiškai nedirgina, kitais atvejais izofluranas, kuris yra dirginantis vaistas ir todėl sukelia kosulį bei kvėpavimo sulaikymą.</p>
— Vietiniai anestetikai	Bupivakainas	<p>Tikslas. Vietinei nejautrai sukelti.</p> <p>Pakaitalai. Lidokainas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Ilgos veikimo trukmės vietinis anestetikas. Ilga veikimo trukmė reikalinga nuskausminimui operacijos metu ir nuo lėtinio didelio skausmo, pvz., laminito atveju. Bupivakainas yra ilgiau veikiantis vietinis anestetikas negu plačiai naudojamas lidokainas. Naudojant tik lidokainą vietinė nejautra trunka apytiksliai vieną valandą. Papildomai naudojant adrenaliną nejautra gali būti pratęsta iki dviejų valandų, bet tai gali sukelti vietinės kraujotakos sutrikimo pavojų, todėl toks vaistų derinys daugeliu atvejų nėra tinkamas. Bupivakainas sukelia 4–6 val. vietinę nejautrą ir todėl daug geriau tinka pooperaciniam nuskausminimui ir nuo laminito, kadangi dažnai pakanka vienos injekcijos; tai yra geriau gyvūno gerovės požiūriu negu pakartotinės lidokaino injekcijos kas valandą. Todėl trumpos veikimo trukmės anestetikai pirmiau minėtais atvejais nėra tinkami, nes jie turėtų būti dažnai pakartotiniai švirkščiami, o tai didina šalutinių reakcijų pavojų ir nepriimtina gyvūnų gerovės požiūriu.</p>

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
	Oksibuprokainas	Tikslas. Vietinei akių nejautrai sukelti. Pakaitalai. Kiti vietiniai anestetikai, naudojami akių ligų atvejais, pvz., ametokainas, proksimetakainas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Didžiausia klinikinė oksibuprokaino naudojimo patirtis palyginti su kitomis galimomis būtinomis medžiagomis.
	Prilokainas	Tikslas. Vietinė nejautrai sukelti prieš atliekant intraveninę kateterizaciją. Pakaitalai. Nenustatyta. Konkrečių pranašumų aprašymas. Specialiai paruoštus (vietinių anestetikų eutektinis mišinys) preparatus, naudojant ant odos, kai vaistas adsorbuojamas per odą per 40 min. Naudojamas intraveninei kateterizacijai palengvinti, visų pirma kumeliukams.

Širdies ir kraujagyslių vaistai

	Digoksinas	Tikslas. Nuo širdies nepakankamumo. Pakaitalai. Nenustatyta. Konkrečių pranašumų aprašymas. Be kitų dalykų, tik digoksinas yra naudojamas nuo chinidino sukeltų šalutinių reiškinių.
	Chinidino sulfatas ir chinidino gliukonatas	Tikslas. Širdies aritmijoms gydyti. Pakaitalai. Prokainamidas, propranololis. Konkrečių pranašumų aprašymas. Vaistas, veikiantis antiaritmiškai. Naudojamas retai, bet svarbi gydymo alternatyva, kai būtinas įvairus veikimo mechanizmas skirtingų tipų aritmijų atvejais. Pasirinkimo vaistas nuo prieširdžių virpėjimo.
	Prokainamidas	Tikslas. Nuo širdies aritmijų. Pakaitalai. Chinidino sulfatas ir chinidino gliukonatas, propranololis (propranololis). Konkrečių pranašumų aprašymas. Vaistas, veikiantis antiaritmiškai. Naudojamas retai, bet svarbi gydymo alternatyva, kai būtinas įvairus veikimo mechanizmas skirtingų tipų aritmijų atvejais.
	Propranololis (Propranololis)	Tikslas. Nuo širdies aritmijų. Pakaitalai. Chinidino sulfatas ir chinidino gliukonatas, prokainamidas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Kraujospūdį mažinantis vaistas, naudojamas, nes pasižymi ir tam tikru antiaritminiu poveikiu. Naudojamas retai, bet svarbi gydymo alternatyva. Dėl skirtingos aritmijų patofiziologijos būtina turėti įvairių skirtingai veikiančių vaistų, norint pritaikyti gydymą specifinėmis sąlygomis. Šių vaistų naudojimas paprastai yra vienkartinis ritmo iki normalaus atstatymas, kuris gali būti kartojamas tik retais atvejais.

Traukuliai

	Fenitoinas	Tikslas. Kumeliukų traukuliams malšinti. Nuo rbdomiolizės. Nuo deformuojančio kulnies sąnario osteoartrito (špato). Pakaitalai. Diazepamas, primidonas, dantroleno natrio druska (nuo rbdomiolizės). Konkrečių pranašumų aprašymas. Būtinas vaistas kumeliukų traukuliams malšinti. Fenitoinas paprastai papildomai skiriamas siekiant kontroliuoti priepuolius, jei primidonas ir (ar) fenobarbitalis nepaveda. Fenitoinas yra kalcio kanalų blokatorius ir naudingas gydant nuo recidyvuojančių formų rbdomiolizės.
--	------------	---

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
	Primidonas	Tikslas. Kumeliukų traukuliams malšinti. Pakaitalai. Diazepamas, fenitoinas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Primidonas yra skiriamas tolesniam gydymui po gydymo diazepamu arba kaip alternatyvus gydymas.

Virškinimo trakto vaistai

	Betanecholis	Tikslas. Esant žarnų nepraeinamumui, kumeliukų gastroduodenaliniams susiaurėjimams, suaugusių arklų recidyvuojantiems nedideliems vidurių užkietėjimams. Pakaitalai. Neostigminas, metoklopramidas, cisapridas, eritromicinas ir kitos prokinetinės medžiagos. Konkrečių pranašumų aprašymas. Betanecholis yra muskarininis cholinerginis agonistas, kuris stimuliuoja virškinimo trakto lygiųjų raumenų acetilcholino receptorius, sukeldamas raumenų susitraukimus. Nustatyta, kad jis skatina greitesnį skrandžio ir aklosios žarnos išsistūtinimą. Betanecholis ir metoklopramidas yra veiksmingi vaistai nuo pooperacinio žarnų nepraeinamumo (<i>ileus</i>).
	Natrio dioktilsulfosukcinatas	Tikslas. Nuo vidurių užkietėjimo. Pakaitalai. Mineralinis aliejus. Konkrečių pranašumų aprašymas. Geriau suminkština žarnų turinį palyginus su mineraliniu aliejumi, kadangi skatina vandens patekimą į užsilaikiusias išmatas.
	Metoklopramidas	Tikslas. Nuo pooperacinio žarnų nepraeinamumo. Pakaitalai. Betanecholis, neostigminas, cisapridas, eritromicinas ir kitos prokinetinės medžiagos. Konkrečių pranašumų aprašymas. Metoklopramidas yra pakeistas benzamidas, kurio veikimo mechanizmai yra keli: 1) jis yra dopamino receptorių antagonistas; 2) skatina acetilcholino išsiskyrimą iš cholinerginių neuronų ir 3) pasižymi adrenerginiu blokuojančiu veikimu. Jis yra veiksmingas atstatant virškinimo trakto koordinaciją po operacijos ir sumažina bendrą skrandžio reflukso mastą, greitį ir trukmę. Metoklopramidas yra prokinetinis vaistas, kuris daugiau veikia proksimalinėje virškinimo trakto dalyje. Yra nustatyta, kad betanecholis ir metoklopramidas yra veiksmingi vaistai nuo pooperacinio žarnų nepraeinamumo.
	Propantelino bromidas	Tikslas. Peristaltikai slopinti. Pakaitalai. Atropinas, lidokainas, skiriamas skiestas per tiesiąją žarną klizmos forma. Konkrečių pranašumų aprašymas. Propantelino bromidas yra sintetinis ketvirtinis amonis, anticholinerginė medžiaga, kuri slopina virškinimo trakto judrumą bei spazmus ir mažina skrandžio rūgšties sekreciją. Jis taip pat slopina acetilcholino veikimą parasimpatinės nervų sistemos pogauglinių nervų galūnėse. Jo poveikis yra panašus į atropino, nors trunka ilgiau (6 val.). Propantelino bromidas yra svarbus pasirinkimo vaistas peristaltikai lėtinti, siekiant išvengti tiesiosios žarnos įtrūkimo jos palpavimo metu arba siekiant nustatyti ir gydyti potencialius tiesiosios žarnos įtrūkimus, jei tai sunku pasiekti naudojant lidokaino klizmą.

Rabdomiolizė

	Dantroleno natrio druska	Tikslas. Nuo rabdomiolizės. Nuo piktybinės hipertermijos anestezijos metu. Pakaitalai. Fenitoinas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Dantrolenas pasižymi raumenis atpalaiduojančiu aktyvumu tiesiogiai veikdamas raumenį, kadangi jis slopina kalcio išsiskyrimą iš sarkoplazminio tinklo ir tokiu būdu sukelia veiksmų poros sužadimas-susitraukimas disociaciją. Nustatyta, kad fentoinas ir dantroleno natrio druska yra naudingi gydant nuo recidyvuojančių formų rabdomiolizės.
--	--------------------------	--

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
------------	--------------------	--------------------------------------

Antimikrobinės medžiagos

— <i>Klebsiella</i> ssp. infekcija	Tikarcilinas	Tikslas. Nuo <i>Klebsiella</i> ssp. sukeltų infekcinių ligų. Pakaitalai. Nenustatyta. Konkrečių pranašumų aprašymas. Specifinis antibiotikas nuo <i>Klebsiella</i> ssp. sukeltų infekcinių ligų.
— <i>Rhodococcus equi</i> infekcijos	Azitromicinas	Tikslas. Nuo <i>Rhodococcus equi</i> sukeltų infekcinių ligų. Pakaitalai. Eritromicinas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Taikant standartinį gydymą kartu su rifampicinu geriau toleruojamas kumeliukų negu eritromicinas.
	Rifampicinas	Tikslas. Nuo <i>Rhodococcus equi</i> sukeltų infekcinių ligų. Pakaitalai. Nenustatyta. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nuo <i>Rhodococcus equi</i> deriniuose su eritromicinu arba azitromicinu. Pirmo pasirinkimo vaistas.
— Septinis artritas	Amikacinas	Tikslas. Nuo septinio artrito. Pakaitalai. Gentamicinas arba kiti aminoglikozidai. Konkrečių pranašumų aprašymas. Geriau toleruojamas kumeliukų negu gentamicinas ar kiti aminoglikozidai.

Kvėpavimo organų vaistai

	Ambroksolis	Tikslas. Surfaktantui stimuliuoti neišnešiotiems kumeliukams. Pakaitalai. Nenustatyta. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nėra alternatyvių medžiagų.
	Ipratropiumo bromidas	Tikslas. Bronchams plėsti. Pakaitalai. Nenustatyta. Konkrečių pranašumų aprašymas. Anticholinerginis poveikis. Būtinai kaip gydymo alternatyva, kadangi kai kuriais atvejais yra veiksmingesnis negu β -agonistai.
	Oksimetazolinas	Tikslas. Nuo nosies pabrinkimo. Pakaitalai. Fenilefrinas. Konkrečių pranašumų aprašymas. α -adrenoreceptorių agonistas, pasižymintis stipriomis kraujagysles sutraukiančiomis savybėmis, naudojamas vietoj fenilefrino kaip ilgiau veikiantis vaistas.

Vaistai nuo pirmuonių

	Izometamidis	Tikslas. Nuo pirmuonių sukulto arklinių šeimos gyvūnų mieloencefalito. Pakaitalai. Pirimetaminas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Sukėlėjai kartais yra atsparūs pirimetaminui, todėl reikalingas alternatyvus vaistas.
--	--------------	--

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
	Pirimetaminas	Tikslas. Nuo pirmuonių sukulto arklinių šeimos gyvūnų mieloencefalito. Pakaitalai. Izometamidis. Konkrečių pranašumų aprašymas. Mažiausiai 75 % atvejų sėkmingas gydymas naudojant kartu su sulfonamidu sulfadiazinu.

Akių vaistai

— Akių opos	Acikloviras	Tikslas. Gydyti, esant akių opoms (priešvirusinis vaistas). Vietiniam naudojimui. Pakaitalai. Idoksuridinas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nustatyta, kad acikloviras ir idoksuridinas yra vienodai veiksmingi gydant opinį herpetinį keratitą.
	Idoksuridinas	Tikslas. Gydyti, esant akių opoms (priešvirusinis vaistas). Vietiniam naudojimui. Pakaitalai. Acikloviras. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nustatyta, kad acikloviras ir idoksuridinas yra vienodai veiksmingi gydant opinį herpetinį keratitą.
— Glaukoma	Fenilefrinas	Tikslas. Gydyti, esant glaukomi, epiforai, nosies pabrinkimui ir blužnies įstrigimui. Pakaitalai. Tropikamidas (nuo glaukomi), kitais atvejais nenustatyti. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nustatyta, kad fenilefrinas ir tropikamidas yra vienodai veiksmingi gydant nuo glaukomi.
	Tropikamidas	Tikslas. Gydyti, esant glaukomi. Vietiniam naudojimui. Pakaitalai. Fenilefrinas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nustatyta, kad fenilefrinas ir tropikamidas yra vienodai veiksmingi gydant nuo glaukomi.
	Dorzolamidas	Tikslas. Gydyti, esant glaukomi. Vietiniam naudojimui. Pakaitalai. Latanoprostas, timololo maleatas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Specifinis vaisto veikimo mechanizmas – karboanhidrazės inhibitorius. Svarbus alternatyvus vaistas.
	Latanoprostas	Tikslas. Gydyti, esant glaukomi. Vietiniam naudojimui. Pakaitalai. Dorzolamidas, timololo maleatas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Specifinis vaisto veikimo mechanizmas – prostaglandino F2a analogas. Svarbus alternatyvus vaistas.
	Timololo maleatas	Tikslas. Gydyti, esant glaukomi. Vietiniam naudojimui. Pakaitalai. Dorzolamidas, latanoprostas. Konkrečių pranašumų aprašymas. Specifinis vaisto veikimo mechanizmas – neselektyvus beta-adrenerginų receptorių blokatorius, siaurina kraujagysles taip mažindamas organizmo skysčių kiekį. Svarbus alternatyvus vaistas.

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
	Ciklosporinas A	<p>Tikslas. Imunitetui slopinti, esant autoimuninėms akių ligoms.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Nėra alternatyvių medžiagų.</p>
	Ketorolakas	<p>Tikslas. Akių skausmui ir uždegimui malšinti, nesteroidinis vaistas nuo uždegimo, akių lašai, vietiniam naudojimui.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Klinikinė patirtis didžiausia naudojant ketorolaką, palyginti su kitais galimais būtiniais vaistais.</p>
	Ofloksacinas	<p>Tikslas. Gydyti, esant akių infekcinėms ligoms, kurių sukėlėjai atsparūs antibiotikams, paprastai naudojamiems akių ligų atvejais.</p> <p>Pakaitalai. Ciprofloksacinas, cefamandolis, paprastai skiriami akių antibiotikai.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Klinikinė patirtis didžiausia, naudojant ofloksaciną, palyginti su kitais galimais būtiniais vaistais. Palyginti su paprastai skiriamais akių antibiotikais, ofloksacinas turėtų būti naudojamas tik kaip rezervinis antibiotikas atskirais atvejais.</p>
	Fluoresceinas	<p>Tikslas. Diagnostinė priemonė ragenos išopėjimui nustatyti, vietiniam naudojimui.</p> <p>Pakaitalai. Bengalijos rožinis.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Bengalijos rožinis pasižymi tam tikru antivirusiniu poveikiu, o fluoresceinas neturi žymaus poveikio virusų replikacijai. Taigi, Bengalijos rožinio naudojimas diagnostikai iki virusinės kultūros išskyrimo gali trukdyti gauti teigiamą rezultatą. Todėl fluoresceinas yra alternatyvi diagnostinė priemonė, kai yra planuojamas virusinės kultūros išskyrimas.</p>
	Bengalijos rožinis	<p>Tikslas. Diagnostinė priemonė ankstyvam ragenos išopėjimui nustatyti, vietiniam naudojimui.</p> <p>Pakaitalai. Fluoresceinas.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Bengalijos rožinis yra alternatyvi diagnostinė priemonė, siekiant nustatyti labai ankstyvą ragenos pažeidimą.</p>
	Hidroksipropilmetilceliuliozė	<p>Tikslas. Ragenai apsaugoti, vietiniam naudojimui.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Nėra alternatyvių medžiagų.</p>

Hiperlipemija

	Insulinas	<p>Tikslas. Gydyti, esant hiperlipemijai, derinant su gydymu gliukoze, medžiagų apykaitos sutrikimams diagnozuoti.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Nėra alternatyvių medžiagų.</p>
--	-----------	--

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
------------	--------------------	--------------------------------------

Mikroskopinių grybų infekcijos

	Grizeofulvinas	<p>Tikslas. Sisteminiam priešgrybiniam naudojimui. Gydyti nuo trichofitijos.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Grizeofulvinas, skirtas <i>per os</i>, gerai veikia <i>Trichophyton</i>, <i>Microsporum</i> ir <i>Epidermophyton</i> grybus.</p>
	Ketokonazolis	<p>Tikslas. Sisteminiam priešgrybiniam naudojimui. Gydyti nuo grybelinio plaučių uždegimo ir grybelinės žarnų divertikuliozės.</p> <p>Pakaitalai. Kiti azoliai, pvz., itrakonazolis.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Klinikinė ketokonazolio naudojimo patirtis yra didžiausia, palyginti su kitais galimais būtiniais vaistais.</p>
	Mikonazolis	<p>Tikslas. Gydyti, esant grybelinėms akių infekcijoms.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Panaudotas ant užkrėstos akies paviršiaus pasižymi platesnio spektro priešgrybinio poveikiu ir (ar) mažesniu dirginančiu poveikiu negu kiti priešgrybiniai vaistai.</p>
	Nistatinas	<p>Tikslas. Gydyti nuo mielių sukeltų akių ir lytinių organų infekcijų.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Specifinis poveikis nuo mielių sukeltų infekcinių ligų.</p>

Kiti vaistai

	Chondroitino sulfatas	<p>Tikslas. Kremzlių gijimui skatinti. Kremzlių apsaugai. Gydyti, sergant artritu.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Klinikinis pagerėjimas greičiausiai susijęs su priešuždegiminiu poveikiu, įskaitant PGE₂ sintezės ir citokinų atsipalaidavimo slopinimą.</p>
	Domperidonas	<p>Tikslas. Nuo kumelių agalaktijos.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Dopamino antagonistas skatina prolaktino gamybą.</p> <p>Oksitocinas nėra tinkama alternatyva, kadangi jis skatina pieno išsiskyrimą, bet neskatina pieno gamybos, kurios skatinimas ir yra gydymo domperidonu tikslas. Be to, oksitocinas gali sukelti pilvo skausmus, jei naudotas didelėmis dozėmis.</p>
	Hidroksietilkrakmolai	<p>Tikslas. Koloidinis skysčių pakaitalas.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Praktiškas ir lengvai prieinamas kraujo ar plazmos pakaitalas.</p>
	Imipraminas	<p>Tikslas. Farmakologiškai sukelti ejakuliaciją eržilams reproduktoriams, kuriems ejakuliacija yra sutrikusi.</p> <p>Pakaitalai. Nenustatyta.</p> <p>Konkrečių pranašumų aprašymas. Nėra alternatyvių medžiagų.</p>

Indikacija	Veiklioji medžiaga	Paskirties pagrindimas ir aiškinimas
	Tiotropiną atpalaiduojantis hormonas	Tikslas. Diagnostinė priemonė, naudojama skydliaukės ir hipofizės sutrikimams patvirtinti. Pakaitalai. Nenustatyta. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nėra alternatyvių medžiagų.
	Bario sulfatas	Tikslas. Radiografinė kontrastinė medžiaga, naudojama stemplės ir virškinimo trakto kontrastiniams tyrimams. Pakaitalai. Nenustatyta. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nėra alternatyvių medžiagų.
	Joheksolis	Tikslas. Radiografinė kontrastinė medžiaga, naudojama apatinio šlapimo trakto tyrimams, artrografijai, mielografijai, sinusografijai ar fistulografijai ir dakriocistografijai. Pakaitalai. Jopamidolis. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nejoninė mažo osmoliškumo kontrastinė medžiaga. Joheksolis ir jopamidolis yra vienodai priimtini.
	Jopamidolis	Tikslas. Radiografinė kontrastinė medžiaga, naudojama apatinio šlapimo trakto tyrimams, artrografijai, mielografijai, sinusografijai ar fistulografijai ir dakriocistografijai. Pakaitalai. Joheksolis. Konkrečių pranašumų aprašymas. Nejoninė mažo osmoliškumo kontrastinė medžiaga. Joheksolis ir jopamidolis yra vienodai priimtini.